

VÉRŐS LOBOGÓ

Az R.M.P. Arad-városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni neptanács lapja

XII. évfolyam,
3543. szám
—
4 oldal,
20 bani
—
1956,
július 14,
szombat

A Román Munkáspárt Központi Vezetőségének és a Román Népköztársaság Minisztertanácsának HATÁROZATA az általános oktatás megjavításáról

A Román Munkáspárt Központi Vezetősége és az RNK Minisztertanácsa határozatot hozott az általános oktatás megjavítására. A határozat szövegét lapunk holnapi számában közöljük.

Egyezmény az egyesített magfizikai kutatóintézet megszervezéséről

MOSZKVA. (Agerpres.) — A TASZSZ jelentő:

Az Albán Népköztársaság, a Bolgár Népköztársaság, a Csehszlovák Köztársaság, a Kínai Népköztársaság, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság, a Német Demokratikus Köztársaság, a Mongol Népköztársaság, a Lengyel Népköztársaság, a Román Népköztársaság, a Magyar Népköztársaság, a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségének kormányai nagy jelentőséget tulajdonítva az atomenergia békés felhasználásának az egész emberiség javára,

felismerve annak a szükségességét, hogy a különböző országok tudósai az atomenergia békés felhasználási lehetőségeinek kiterjesztését végett együttműködjenek az elméleti és kísérleti magfizikai kutatásokban, elhatározták jelen egyezmény megkötését és kinevezték meghatalmazottait:

az Albán Népköztársaság kormány — Szpiro Kolekat, az Albán Népköztársaság Minisztertanácsának alelnökét, az Állami Tervbizottság elnökét;

a Bolgár Népköztársaság kormány — Ruben Avramovot, a Bolgár Népköztársaság művelődésiügyi miniszterét;

a Csehszlovák Köztársaság kormány — Frantisek Maseket, a Csehszlovák Köztársaság energetikai-ipari miniszterét;

a Kínai Népköztársaság kormány — Liu Cet, a Kínai Népköztársaság geológiai miniszterének helyettesét;

a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság kormány — Ten Djon Thakot, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság vegyipari miniszterét;

a Német Demokratikus Köztársaság kormány — Ernst Wolf államtitkár;

a Mongol Népköztársaság kormány — Szodnomin Ávarzidet, a Mongol Népköztársaság Minisztertanácsának alelnökét;

a Lengyel Népköztársaság kormány — Mechlslaw Leszt, az Állami Gazdaságtervezési Bizottság alelnökét;

a Román Népköztársaság kormány — G. Gaston Marint, az Állami Tervbizottság elnökét, a Román Népköztársaság Minisztertanácsa mellett működő magenergia-bizottság elnökét;

a Magyar Népköztársaság kormány — Hidas Istvánt, a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának alelnökét;

a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségének kormány — Alekszandr Vasziljevics Toposevet, a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának Elnökségének tudományos főtitkárát,

akik bemutatták a kellő formában kiállított és teljes rendben levő meghatalmazásokat s megegyeztek a következőkben:

I. SZAKASZ

A jelen egyezményt aláíró államok biztossámi kívánják, hogy tudósai közösen végezzenek elméleti és kísérleti magfizikai kutatásokat és ezért megalapítják az „Egyesített magfizikai kutatóintézetet”, e nemzetközi tudományos kutatószervezet.

II. SZAKASZ

Az egyesített magfizikai kutatóintézet szabályzat alapján működik. A szabályzat tervezetét az intézet igazgatósága készíti el és az intézet

tagállamainak kormányai hagyják jóvá.

Az egyesített magfizikai kutatóintézet jogi személyiséggel rendelkezik. Az egyesített magfizikai kutatóintézet együttműködhet, munkálatai keretében, az intézet tagállamainak területén levő megfelelő intézetekkel és laboratóriumokkal.

Az intézet székhelye — Szovjetunió, Kalinyin tartomány.

III. SZAKASZ

Az egyesített magfizikai kutatóintézet tagjai: a jelen egyezményt aláíró államok.

Más államok, amelyek a jövőben részt óhajtanak venni az egyesített magfizikai kutatóintézet munkájában, bejelenthetik, hogy egyetértnek a jelen egyezmény előírásával és az intézet tagállamai többségének határozata értelmében, az intézet tagjává válhatnak.

IV. SZAKASZ

Az egyesített magfizikai kutatóintézethez a következő tudományos kutatóintézmények tartoznak:

a) A 680 megaelektron-volt energiájú protonok előállítására szolgáló szinkrociklotronnal felszerelt magfizikai laboratórium (a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának volt magfizikai intézete.)
b) A nagy energiák fizikájának laboratóriuma, amelyben egy 10.000 megaelektronvolt energiájú protonok előállítására szolgáló szinkrociklotron működik (a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának volt elektrofizikai laboratóriuma).

A fenti magfizikai intézeteket és a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának elektrofizikai laboratóriumát a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségének kormányja a jelen egyezmény életbelépésének napjától átadja az egyesített magfizikai kutatóintézetnek, a teljes felszereléssel, építkezésekkel, fő-, mellék- és adminisztratív épületekkel együtt.

A magfizikai kutatásoknak az egyesített intézet keretében való fejlesztése érdekében előirányozzák, hogy felépítenek:

a) Egy elméleti fizikai laboratóriumot kalkulations osztállyal és elektronikus számológépekkel;

b) Egy neutron-fizikai laboratóriumot, egy nagy sűrűségű neutronnyaláb előállítására szolgáló kísérleti magreaktorral felszerelve;

c) Egy ciklotron különböző elemek többszörös ionjainak meggyorsítására és a velük való kísérleti munkák elvégzésére — a magfizikai laboratórium keretében;

d) Más kísérleti felszereléseket és laboratóriumokat.

V. SZAKASZ

Az egyesített magfizikai kutatóintézet vezetését egy igazgató és két helyettes igazgató látja el, akiket az intézet tagállamainak többsége választ meg a fenti államok tudósai közül. Az igazgatót három évre, a helyettes igazgatókat pedig két évre választják meg.

Az intézet igazgatója felhatalmazással bír arra, hogy az intézet munkálatait érintő összes kérdések tekintetében kapcsolatokot tartson fenn az intézet tagállamainak hasonló intézeteivel.

Az egyesített magfizikai kutatóintézet igazgatósága az intézet tagállamainak kormányai előtt felel az intézet munkáiért, amelyről rendszeres közlésekben jelentést tesz az illető kormányoknak.

A tudományos kutatómunkák terveinek, és tervek eredményeinek és teljesítésének, valamint az intézet

tudományos tevékenységére vonatkozó más kérdéseknek a megvizsgálására és jóváhagyására az intézet kebelében tudományos tanács létesül. Az intézet tudományos tanácsát az intézet tagállamai nevezik ki az illető államok tudósai közül. Egy-egy állam legfeljebb három tudóst nevezhet ki.

A tudományos tanács elnöke az egyesített intézet igazgatója.

Az intézet igazgatója az intézet építkezési és gazdálkodási kérdéseire megbízottat nevez ki maga mellé.

VI. SZAKASZ

Az egyesített magfizikai kutatóintézet minden tagállama évi tagdíjat fizet pénzben az intézet fenntartására és a tudományos kutatásokhoz szükséges újabb berendezések építéséhez; minden tagállam anvárlag hozzájárul az intézet fenntartásához.

Az intézet alapító-államai a következő százalékarányban járulnak hozzá az intézet építkezési és fenntartási költségeihez:

Albán Népköztársaság	0,05%
Bolgár Népköztársaság	3,6%
Csehszlovák Köztársaság	5,75%
Kínai Népköztársaság	20%
Koreai Népi Demokratikus Köztársaság	0,05%
Német Demokratikus Köztársaság	6,75%
Mongol Népköztársaság	0,05%
Lengyel Népköztársaság	6,75%
Román Népköztársaság	5,75%
Magyar Népköztársaság	4%
Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége	47,25%

Abban az esetben, ha az intézet új tagállamokkal bővül, vagy ha az államok egyike kilep az intézet keretéből, az intézet építkezési és fenntartási költségeinek fenti százalékarány táblázatát felülvizsgálják, és az új táblázatát az intézet tagállamainak kormányai elé terjesztik jóváhagyás végett.

Az intézet tagállamai által vállalt százalékarány nagysága nem befolyásolja egyik, vagy másik tagállam részvételének arányát az intézet tudományos tevékenységében és vezetésében.

VII. SZAKASZ

Az intézet költségvetésének jóváhagyása és pénzügyi tevékenységének ellenőrzése céljából pénzügyi bizottság alakul az összes tagállamok képviselőiből. Az intézet minden tagállamának egy képviselője vesz részt a bizottságban. A bizottság tagjait az illető államok kormányai nevezik ki. A pénzügyi bizottság ülésein felváltva elnökölnek a bizottság összes tagjai.

VIII. SZAKASZ

Az egyesített magfizikai kutatóintézet bármelyik tagállama kiléphet az intézetből.

Az intézetből való kilépésre vonatkozó írásbeli közlést az intézetből kilépni óhajtó tagállam kormányának meghatalmazott képviselője adja be. A közlés az intézet igazgatójához adandó be, legalább három hónappal a pénzügyi év lezárása előtt.

IX. SZAKASZ

Az egyesített magfizikai kutatóintézet az összes tagállamok kormányainak megegyezése alapján megszüntethető.

Az intézet felszámolása esetén teljes felszerelése, fő-, mellék- és adminisztratív épületei a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségének tulajdonába mennek át, amelynek területén az intézet működik. Az intézet többi tagállama pénzbeli kárpótlást kap az egész intézet főkiosztásaihoz való hozzájárulása arányában.

(Folytatása a 2-ik oldalon).

Mai számunk harmadik oldalán:

★ SZOVJET-KOREAI KÖZÖS KÖZLEMENY IRTAK ALA MOSZKVBAN KIM IR SZEN ELVTARS TARGYALASAIRÓL

★ A KOREAI KERDEST DEMOKRATIKUS IRANYELVEK ALAPJÁN MAGANAK A KOREAI NÉPNEK KELL MEGOLDANIA

★ EDEN NYILATKOZATA A CIPRUSI KERDESBEN

Megnyílt a nemzetközi filmfesztivál

Karlovy Varyban pénteken megnyílt a IX. nemzetközi filmfesztivál. Annak idején, az első fesztiválon még csak hét ország filmesei vettek részt. Az idén már csaknem negyven ország küldte el Karlovy Varyba filmtermelés legjavát, köztük Anglia, Argentína, Ausztrália, Belgium, Kanada, a Csehszlovák Köztársaság, a Kínai Népköztársaság, Franciaország, Görögország, India, a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság, Japán, Mexikó, a Lengyel Népköztársaság, a Román Népköztársaság, az Amerikai Egyesült Államok, Svédország, a Magyar Népköztársaság, a Szovjetunió.

Ujdonságként jelentkeznek a mostani fesztiválon a széles vásznon vetített és sztereofonikus hangátvitellű filmek.

Karlovy Varyban már több román filmdokumentum nyert díjat. A „Harc a lársadalmi haladásért” díjjal jutalmazták például a Sadoveanu-regény nyomán készült Mitrea Cocor-t. „A népek barátsága” díjjal a békéért és a barátságért című szovjet-román filmet, egyik dokumentumfilmünk pedig, a Hófuvas, a sikerült rövidfilmnek kiíró díjat kapta.

Az idén három filmdokumentummal jelentkeztünk a fesztiválon: Az almáskert című rövidfilmmel, A hazudozó kislány című gyermekfilmmel és A csokoládétorta című rajzfilmmel.

Országunkat a következő küldöttség képviseli az idei Karlovy Vary-i filmfesztiválon: Marin Stanciu, a Művelődésiügyi Minisztérium helyettes vezérigazgatója, I. Popescu Gopo rendező, Ovidiu S. Crahmalescu műkritikus, A. Manoiu, Dorian Costin és A. Constantinescu.

—O—

Kifülfefeft női kézilabdázók

A Testnevelési és Sportbizottság csütörtök este ünnepélyes keretek között „A sport érdemes mestere” címmel tüntette ki az RNK világbajnokságot nyert női kézilabda csapatainak tizenöt tagját.

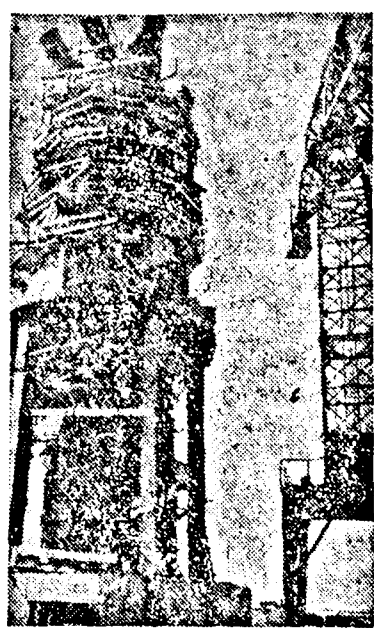
Hazánk sportolói és a Testnevelési és Sportbizottság nevében M. Bodnarus elvtárs, a bizottság elnöke átnyújtotta a csapat tagjainak „A sport érdemes mestere” jelvényt és további sikereket kívánt a csapatnak. Sportolójaink I. Ciopei elvtárs, az IMSZ KB tagja is részt vett.

Döntetlen eredmény

Csütörtök délután a fővárosi Köztársasági stadionban találkoztak Bukarest férfiválogatott kézilabda csapata Budapest válogatottjával. Erődes, gyorsütemű, látványos játék után a mérkőzés 13:13 (9:7) döntetlen eredménnyel végződött.

Az első félidőben a bukaresti csapat támadott többször, a második félidőben a vendégcsapat vette át a kezdeményezést. Egyenlített, majd az utolsó percig 13:12-re vezetett, ekkor a bukaresti csapat Sauer révén egyenlített. (Agerpres.)

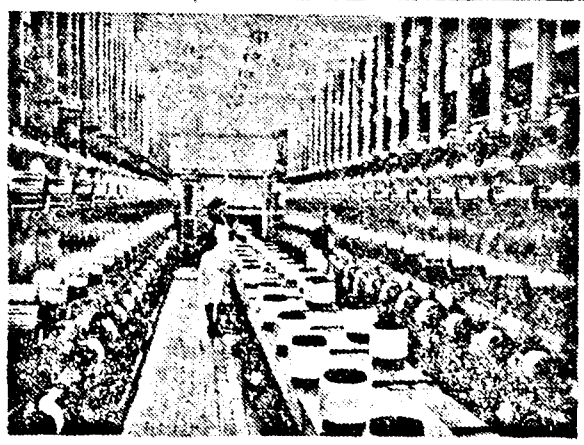
Pillanaffelvételek baráti országokból

A népi demokratikus államok dolgozó nagy sikereket érnek el ipari állandó fejlesztésében. Új gyárak épülnek, melyek hozzájárulnak a nehézipar megerősödéséhez, a dolgozók szükségleteinek biztosításához.

Baloldali kémpükon a Bolgár Népköztársaság nagy üzemének, a Lenin nevet viselő fémipari kombinátjának új nagyvasszója látható.

Jobboldali kémpükon a görzoni (Lengyel NK) ui műfolyaggyár egyik termék ábrázolja.

Befejeződött a tanfolyam

Ma, szombaton délután fejeződött be a buzsáki asszonyok hathónapos szabás-varrás tanfolyama. Harminckét asszony sajátította el a legszükségesebb tudnivalókat az önálló szabáshoz-varráshoz. A tanfolyam befejezésekor vasárnap d.e. a November 7 gyár klubjában kiállítás nyílik.

Jó munkával

A Vremuri Noi kisipari termelőszövetkezet különböző részlegein, mint például a varrodában, valamint az asztalos- és a kefékötő-műhelyben dolgozók szorgalmas munkájának eredménye a júniusi 106 százalékos tervteljesítés.

Növekedett a munka termelékenysége is. Az asztalosműhelyben Ragó Ferenc és Gyurkó László tervük teljesítése mellett, minőségre is nagy gondot fordítottak, ugyanugy mint Undi Mária a fehérneműosztályon.

Második ötéves tervünk első felében

A I. Ranghegy szer-
számgyár tervteljesítését tartalmazó jelentésben a sok adat között egyik sincs 100 százalékos alatt. Ugyanis a júniusi globális termelés 106,56, a negyedévi pedig 103,86 százalékos. Az árutermelés júniusi színvonalára 108,01, a negyedévi 107,5, az első fél évi pedig 119,75 százalékos mutat.

Az árutermelés és az árutermelési terv teljesítése, valamint a vászárterv követelménynek 100 százalékos megvalósítása szorosan összefügg a munkatermelékenység emelkedésével, amely júniusban 9,2, a második negyedévében 7,2, az első fél évében pedig 10,3 százalékos mutatót.

A részlegnek szép eredménnyel járult hozzá az egész vállalat megvalósításához. Például az öntőde 137,21 százalékos tervteljesítést, valamint jelentős teljesítésként (más szóval 14,8 százalékos) júniusban 9,2 százalékos volt a selejt) ért el, ami a jobb anyagának és felegyelmeztetett munkának eredménye.

A szerszámműhely és a kombinált öntőház szép teljesítményéhez nagy mértékben hozzájárult az igazgatónak hiányzások csökkentése.

A MAROSTÓL A DUNAIG

Valamikor, nagyon régen, pajos kedvében nyálalbolhatta át a Maros a Csálai erdők az a kis részt, amit ma Hármasszigetnek hívunk. A sziget hármassziget tulajdonképpen vitatni lehetne, de ez számunkra nem lényeges. Annak csak örülhetünk, hogy az Alföldünk érvárosa közepette találjuk egy csöppnyi helyet, ahol véde lehetünk a melegtől és „elvarázsoltság” képzelhetjük magunkat. A sziget kivételétől csak fokozza, hogy a szokottnál nagyobbra nőtt és az átlagosnál erősebben csipő szunyoghadjarat lepte el, amelyek ellen csak a szintén kellemetlen füsttel védekezhetünk. De ugyálszik, a szigetlakók és a kirándulók belátták, hogy szunyoghálót még sem húzhatnak a sziget fölé, s így a kisebb bosszúságoktól eltekintve, igen jól érzik magukat.

Hétköznap a pihenőszabadságon lévő, vasárnap pedig mindenki, aki a kirándulást, fűdést kedveli, napot szereli, szívesen látogat el a szigetre. Csónakkal, kerékpárral, sok esetben gyalogosan is egy-két óra alatt mindenki kényelmesen ki-

A hármasszigeten

juthat. A komposnak ilyenkor bőven akad munkája, nem illenek rá Petőfi szavai, hogy: „Pihen a komp, kikötötték!”

A sziget romantikáját tulajdonképpen az erdő vadsága adja. A Maros túlsó partjáról szinte lakatlannak tűnik. A menedékházak és a többnyire a tulajdonosok vala-

mely kedves családtagjának nevét viselő lakók bizonyos részben „emelkedtek”. Me-

sebeli házaikat a Doda-lak gombás, tulipános falaival, picit, tornácos bejáratával. A Sziv-lak tulajdonosai is igen jól érzékelik magukat, mert a nyári időszakban az egész család a szükséges háztartási kellékekkel felszerelve, sok kedves napot tölt a szigeten.

A parton lányok, fiúk, csoportosan napoznak, élvezik a vizet. Fenn a parton a menedékházak teraszain sakk csatát vívnak az idősebb korosztályhoz tartozók. Nem marad üres hely a sziget büféjének asztalaival sem. Aki már kívülről lehűlt, az belülről is hűsíti magát friss, habzó, hideg sörrel.

Egyszóval mindenki a maga kedvenc szórakozását űzi.

AHOL A KORONA URALKODOTT

Tartományunk délnyugati csücskében van egy község. Bánlak a neve és arról nevezetes, hogy itt annak idején a kapitalizmus kifejlődött a sorrendből. Persze ennek a szabályerősítő kivételnek megvan a magyarázata, hisz a község hosszú évtizedeken keresztül grófok birtoka, majd a román királyi család dominiuma volt. A község közepén lévő hatalmas parkban dőlősen csücsösödik a hajdani királyi kastély s körülötte, mint kőtől körül a csibék, alacsony, zsuppídeles házak sorakoznak. Minden vagyon és élőlény körülhatárolt volt itt Erzsébet, II. Károly román király nővére, aki elhagyta törvényes férjét, György görög királynak környezetét, hogy a bánlaki kastélyban visszavonulva, megoszthassa hitvesi ágát egy... na, de hagyjuk a pletykát. Erzsébetről még csak ennyit: karcsu vonalainak megőrzése érdekében a legilletesebb eszközök fölyamodott, de saját szívetének ápolása mellett nem feledkezett meg arról, hogy Silhouette miniszter módszerét széles körben alkalmazza alattvalóira. Miután népi hatalmunk elűzte hazánkba, a kastély egyik termében, a padozatba építve érdekes, kerékpárhoz hasonló szerke-

zetet találtak. Ez a szerkezet, amely pedálozás által jött mozgásba, alaposan lerázta a fogókúrát üző testről a felesleges kilókat. Érdekes, hogy a királynő mégis meglehetősen molett volt. De milyen lett volna a későbbiek nélkül?

Napjainkban a zsuppídeles házak mellett imitt-amott gombamódra nőnek a modern téglaházak. A község képe kezd átalakulni: itt működik tartományunk legnagyobb állami gazdasága, egy kollektív gazdaság s az egyénileg dolgozó parasztok száma már nagyon kevésre zsugorodott. A bánlaki December 30 állami gazdaságban kísérleteztek hazánkban először rizstermeléssel s e kísérleteket siker koronázta. A topolyai határban, ameddig a szem ellát, rizsültetvény látható.

A falu vegyes lakossága: románok, magyarok, németek és szerbek lakják s a lakosság művelődési színvonalá még mindig meglehetősen alacsony. A nép hisz a babonákban, kísértetekben s ez utóbbiakról úgy védekezik, hogy a sirhelyek fakeresztjére hegyes kampót erősít, hogy a kísértetté változott halottakat ez viszszaűrhessen a földbe. Az elmúlt évtized még nem tudta teljesen megszüntetni a több évszázados lemaradást, bár a községben most már komoly harcot vív az új mindazzal, ami régi és sőtét.

Hírek

Ezekben a napokban a temesvári Állami Operaház a baráti Bolgár Népköztársaság oroszai operagárdáját látja vendégül. Edig két operabemutatóval örömezteték meg a közönséget: Csajkovszkij: Mazepa és Bizet: Gyöngyházak című operáival. Mindkét bemutató hatalmas sikert aratott a bolgár művészek.

Nemrég kezdtek hozzá a rékási légtágyár dolgozóinak számára kényelmes, egészséges lakások építéséhez. Edig 20 lakás készült el.

A lugosi népművészeti iskola táncszakosztályának növendékei a színház termében mutatták be mindazt, amit egy éven keresztül tanultak. A kiscsinyek és nagyok egyaránt sikerrel szerepeltek. Különös tetszést aratott a francia menuette, Brahms V. magyar táncának tolmácsolása és Gounod: Faust-jából a balettrészletek.

Az első félévben a resicai témpari kombinát újított 379 újítási és észszerűsítési javaslatot nyújtottak be a technikai kabinethez. Edig 154 újítást fogadtak el és alkalmaznak a gyakorlatban. 14 újítást pedig a minisztériumhoz küldték országos általánosítás végett. Az alkalmazott újítások egy év alatt 3.295.420 lej értékű megtakarítást biztosítottak a vállalatnak.

Az Al-Duna legfestőibb része — a Kazán-szoros

Herkulesfürdői emlék

Erzékelhetetlen egy rövid újságcsikk a vadregényes táj szízszerű zöldjét, az égnek meredő sziklák szízbemárgoló látványát? Aligha. Elbűvölten áldogálunk a herkulesfürdői állomáson. Gyönyörű virágoskert ez, amelynek rózsáira, dracákáira, kardvirágaira büszkén örködik a renaissance-épület. Mintha Pazeller örökítették keringőjének akkordjai rejtőznének a gesztenyefák, eukaliptuszok, magnóliák lombjai között s ez befűti a tájat, magasztos, felemelő érzéseket varázsol a szívekbe.

Az állomásról odanaturj Mao Csedun autobusz szállítja a beteget az ötkilométeres utszakaszon. Az egészségesek taxin, vagy gyalogszerrel közelíthetik meg a fürdőtelepet, mert az autobuszra csak a beutalót lehet felmutatni, bár azt pótolhatja az aradi Chimica vegytisztító egy piszkos nadrág ellenében

táncot a reumás lábak, hogy az ember reumát kap — a nézésből.

Az aradi dolgozók szép számban képviselik városunkat a vendégek névjegyzékében s természetesen első sorban a „földiek” kerestük fel. Találkoztunk Schusser Margit elotársnővel, a l. Ranghegy-gyár fiatal technikusával, aki rövid idő alatt tartósan ígérkező barátságot kötött Grünberg Netivel, egy élénk szemű barna kislánnyal, aki a messzi Dorohoból jött Herkules, hogy a háború viszontagságainak, sajnos, maradó reumatikus emléket a gyógyfürdőben elfeledhesse.

A parkban találkoztunk Koodcs Jánossal, a December 30-gyár dolgozójával is, aki Dinu Atanasieval, a fővárosi dr. Stefan Stinca körház apólosával kötött barátságot. Koodcs elotárs egyszerűen „doktor”-nak szólítja legújabb barátját, aki, mint később megtudtuk, nem a körház tevékenysége folytán érdemelte ki ezt a címet, hanem fiatal korában gyakorolt és Herkulesen is megcsillogtatott táncmesteri tudományával.

Megkérdeztük Koodcs elotársat, hogy mit üzen munkahelyére. Az üzenetet ezúton továbbítjuk: Szeretné, ha megérkezéséig a gyár beszerzési osztálya beszerzné azt a tányér- és kuppreket, ami egy bizonyos tehérgépkecsis javításához szükséges, mert a kocsi emiatt már hat hónapja javítás alatt van.

Ott, ahol hajdanában a légzők tábornokai és Feren József császár üdült, az Osztrák-Magyar Monarchia grófjai és bárói ruletteztek, most munkások üdülnek, élvezik a természet szépségét. Nem véletlen, hogy Herkulesfürdő a dolgozók egyik legkedveltebb üdülőhelye.

kapott papír felmutatása is. Forma kérdése az egész. Aszfaltotított műuton kanyarog az autobusz, versenyre kel a lenyagzó szépségű táj, a Cserna kristálytiszta csillogó vízevel.

Maga a fürdő méltó a szép tájhoz, sokablaku, terraszos villái, melegevű források fölé épült renaissance-és barokk-épületei festőien illeszkednek az erdő koszorújába.

Az ország különböző részéről se reglenek a községyes testrészek tulajdonosai ad aquas Herculi sacras hisz a fájdalmaik megszűnését nem a fadorongot s a mitológiai Hílas-t szorongató Hercules-nek, hanem a modern orvostudománynak köszönhetik, hisz a fürdőtelep 18 orvosa a legmodernebb gyógykezelést nyújtja a betegeknek. A betegek nagyrészt főleg az idősebb korosztály képezt s a fürdőtelepet látogatók száma meghaladja az évi huszezetet. De azért ne gondoljuk, hogy minden látogató beteg, hisz délutántól késő estig a kerthelyiségekben és a terrazon úgy ropják a

Ott, ahol hajdanában a légzők tábornokai és Feren József császár üdült, az Osztrák-Magyar Monarchia grófjai és bárói ruletteztek, most munkások üdülnek, élvezik a természet szépségét. Nem véletlen, hogy Herkulesfürdő a dolgozók egyik legkedveltebb üdülőhelye.

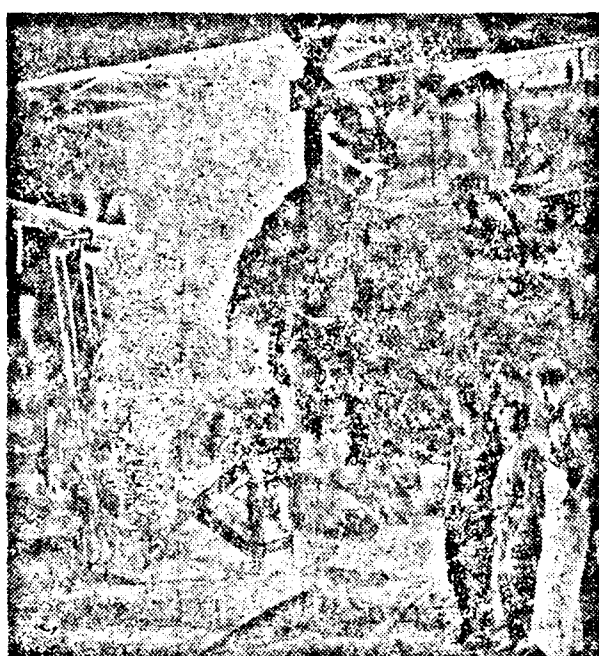

A fürdőhelyről távozó vendégek között olyan is akad, aki a képen látható módon szerzi be a herkulesfürdői emléket. Elitélendő!

Jegyzetek — képek Resicáról

Napsütéses délelőttön érkezünk Resicára, ebbe a szibongó, eleven városba, amely a Berzava partján terül el és egyre fejlődik, terjeszkedik a sziklás, fás hegyoldalak alatt. Jó pár kilométerrel a régi város előtt már az új, fejlődő élet jelei mutatkoznak — a Lunca Pomostului elnevezésű lakótelep hatalmas, korszerű munkásoklakjai. A régi város egyetlen hosszú utcából áll, amelyből jobbra, balra sikátorok, zsákutcák nyílnak. Az utcák feletti hidakon vasuti mozdonyok lármája nyomja el az emberi hangot. Kémények erdejéből száll felfelé a füst és a korom. De itt is fellelhetjük az új városépítés jövődö körvonalait. Itt találjuk a képeslapokról már jól ismert modern és hatalmas univerzális állami áruházat s valamivel lejjebb, az állomás felé, büszkén emelkednek az ország egyik legnagyobb és legszebb, befejezéshez közeledő kulturpalotájának falai.

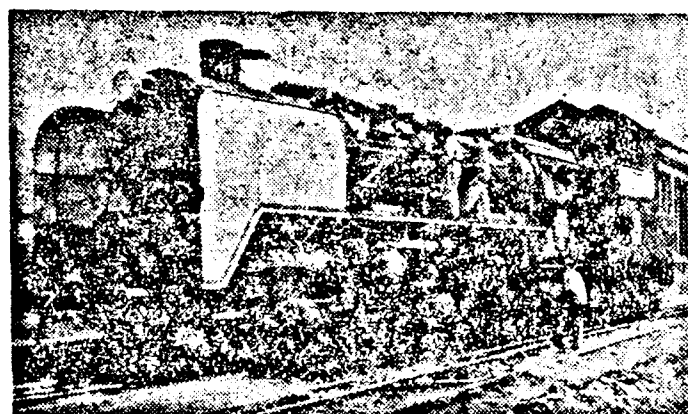
Azzal az érzéssel jöttünk Resicára, az öreg tűzerődbe, hogy talán barátságtalanul, kelletlenül fogadnak majd, hiszen ezt a helyet — amely országunk egyik legnagyobb és legjelentősebb ipari központja — nagyszámu újságíró látogatja s már unhatják a sok

Képünkön: az egyik Martin kemencébe vezeték az öntött vasat.

kérdézősködést. De nem így történt, kellemesen csatlódtunk mindenütt barátságosan, szívesen fogadtak bennünket s kérdéseinkre készséggel válaszoltak.

A mozdonygyárban Körömczy Viktor mérnökkel, a mozdonygyár helyettes vezetőjével beszélgettünk a nagy szerelcsarnokban. Ő mutatta meg a munkában lévő CFR 150.000 típusú öt, nagylengéssel és egy futótengellyel ellátott négy mozdonyt. Elmondotta, hogy a múlt hónapban a mozdonygyár jelenlősen teljesítette a tervet: értékben körülbelül három ilyen mozdonyval többet gyártottak, mint amennyit tervük előír. Ebben az évben módosították a mozdony fűtését: ma már félig szénrel, félig pakurával fűthetőek. Ez megkönnyíti a fűtők munkáját és jelentős fűtőanyag megtakarítást biztosít.

Első újdra készítik elő az egyik CFR 150.000. típusú mozdonyt.

Festői sziget az Al-dunán Ada-Kaleh. Igen érdekes a multja. Több-ször volt török gyarmat, vagy az osztrák monarchiához tartozott, de lakói mindig nyomorogtak, elmaradottságban éltek. A sziget lakóinak többsége ma is török. Régen rózsas-olajat készítettek, evezősknek szegődtek a dumai hajókra és bizony csempészéssel is foglalkoztak. Mindez már a múlté. A férfiak nagy többsége Orsován, vagy Turnu Severinben, az asszonyok, leányok pedig a Szigeten lévő cigarettagyárban, vagy a konteakciógyárban dolgoznak.

A mult és a jelen találkozik, keveredik ezen a szigeten. Oszintén szólva, mi a mult jeleit, emlékeit kutattuk, de minduntalan a jelenbe botlottunk. Erről szeretnénk itt néhány sorban beszámolni.

Az első török, akivel megismerkedtünk, az 54 éves Ibrahim Mehmet. Csónakkal szállította a szigetre a látogatókat. Természetesen örültünk az ismeretségnek, reméltük, hogy elbeszél valami régi történetet a szigetről, valami „törökösét”. Ehelylett így szól büszkén: — Két nagyleányom van, az egyik a temesvári cigarettagyárban, a

A mult és a jelen találkozóhelye

másik a Gyapjuiparban dolgozik.

Nagy forgalom volt a szigeten. A csónakosok szerint vasárnaponként több, mint ezer látogatójuk van. Amint kis-kis szállunk, szép kis parkba jutottunk. Sokan voltak itt. Osi török népviseletbe öltözött öregek és modern ruhás fiatalok. Közöttük sok szép feketehajú, barnabőrű, kékszemű leány. A parkban zenekar játszott, persze török zenészek, körülöttük a fiatalok között öreg török asszonyok tetőtől-talpig feketében s kendőjük alól csak néhány ujnyit látszott ki az arcukból. De a zenekar — nagy családunkra, mert mi török melódiát vártunk — a Csavargó című film egyik dalát játszott s a modern ruhás fiatalok tangót táncoltak a zene utárára.

Nagykokás, köves ut vezet a községbe. A park kijáratánál kicsiny, régi épület. Homlokzatáról ezt olvassuk: „MISHINBABA”. Be-lepünk a kis, áporodott levegőjű szobába. Középen aranyos himnusz, fekete selyembáronnyal takart ravatal. A himnusz török írás, részlet a régi Koránból. Fiatal

török nyújt felvilágosítást néhány bányér. A felravatolt köporsóba zárt holttest nem más, mint Mishinbaba.

Képünk egy bájos török lányt ábrázol.

a XIV. századból. „Csodatevő szent” bebalzamosított holtteste. Már-már a régi idők misztikus hatása alá kerülünk, de „szerencsére” felfedeztük, hogy a ravatal végében három, a jelent hirdető villanykörte világít. S ráadásul még valami hozzájárult, hogy a jelenben érezzük magunkat. A „csodatevő szent” közvetlen közelében egy másik, de nagyobb épület homlokfaláról ezt ol-

vastuk: „Orvosi rendelő, Ada-Kaleh”.

Bejártuk Ada-Kaleh kacsaringós sikátorait. A romos várfalak kö-

zötti vársáncokban ősz-szevűlt vízből vigan kuruttyolnak a békák. Sok a régi építkezési ház és síremlék. A síkatörök között modern, rollós, nagy kirakati élelmiszer- és ipari cikket árusító üzletek. Az egyik vendéglőben lippal savanyúvizet itunk.

A síkatörök között kiemelkedik a régi török templom magas épülete. A templom szomszédságában az egyik ház kapufeláján kis

tábla ezt hirdeti: „Mahmut Nuri, élenjár az adó és az önadó befizetésében és példát mutat az önkéntes munkában”.

A templom tetőzete megrongálódott. Ezért a berendezés nagyrészt kirámolták. Az egyik kis szobában fiatal leány mutogatta a templomi tárgyakat, többek között egy hatalmas — 480 kilós — perzsaszőnyeget. A leány aztán azt is elmondta, hogy a szigeten négyosztályos elemi iskola működik, de aki akar, tovább tanulhat Orsován, vagy másutt.

— En most járok a hatodik osztályba — mondotta.

Tovább haladunk a sziget belseje felé. Az egyik parányi fűves tisztáson különböző méretű súlyemelőket látunk. Újra megőrültünk, mert most arra gondoltunk, hogy a súlyemelés biztosan hagyományos sport a törököknél. De hamar a való-ságra ébredtünk. Zajos fiatalokból álló csoport-

Kocsik Agnes, Kóthay Tibor és Szabó János helyszíni riportjai.